

Utlåtande 2009:41 RII (Dnr 303-2757/2008)

## Revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter i Stockholms stad

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande  
Lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms stad fastställs i enlighet med föreliggande förslag, *bilaga 3*.

**Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton** anför följande.

### *Ärendet*

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 18 november 2008 att hos kommunfullmäktige hemställa om fastställande av nämndens förslag till ändringar i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.

I förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) finns rätt för kommuner att i vissa angivna fall meddela lokala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa och miljön. Av 39 och 40 §§ FMH framgår att lokala hälsoskyddsföreskrifter får innehålla krav på tillstånd för bland annat hållande av vissa djur som inte är sällskapsdjur. Föreskrifterna kan också innehålla bestämmelser om tomgångskörning, småskalig vedeldning, tillfälligt förbud mot eldning av trädgårdsavfall, utvinning av vatten och värme ur brunnar och begränsning av gatumusikanter inom vissa områden.

Befintliga lokala hälsoskyddsföreskrifter antogs 1999. Samma år som miljöbalken trädde ikraft och anpassningar gjordes för att harmonisera de båda regelverken. Därefter har det skett förändringar i lagstiftningen som medför ett behov att revidera stadens lokala hälsoskyddsföreskrifter. Under samma period har renhållningsordningens föreskrifter omarbetats ett antal gånger, vilket också medför ett behov av revidering av stadens lokala hälsoskyddsföreskrifter.

Nedan redogörs i korthet för de större förändringar som föreslås:

- 1 § Avlopp, vattentoalett, torrtoalett och latrinkompost:  
Revideringen innebär en tydligare särskiljning av begreppen ovan för att möjliggöra en miljöriktig hantering av respektive avfallsslag. Förbud mot urinseparering byts ut mot krav på lämplig hantering av separat urin.
- 5 § Eldning av trädgårdsavfall:  
Revideringen innebär att eldning av trädgårdsavfall får ske året runt under förutsättning att det inte går att kompostera och att brandförsvaret inte meddelat eldningsförbud.
- 6 § Tillsyn av eldningsanordning:  
Krav på att dokumentation av utförd sotning ska sparas i fem år tas bort. Detta innebär inte att kravet på egenkontroll försvinner. Ägaren ska även i framtiden kunna uppvisa dokumentation över genomförd sotning och underhåll.

Utöver ovanstående förändringar finns ett mindre antal förslag på förändringar av teknisk karaktär.

### *Beredning*

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

*Stadsledningskontoret* anser att de föreslagna revideringarna är väl motiverade och att förslaget bidrar till att förbättra de lokala hälsoskyddsföreskrifterna. Förslaget innebär att föreskrifterna blir överskådligare och harmoniserade med gällande lagstiftning samt övriga föreskrifter.

### *Mina synpunkter*

Jag instämmer med stadsledningskontoret att de föreslagna ändringarna är motiverade och kommer att bidra till att förbättra de lokala hälsoskyddsföreskrifterna. Under det att ärendet beretts på miljöförvaltningen har det även varit föremål för en bred remiss till stadsledningskontorets juridiska avdelning, samtliga av stadens stadsdelsnämnder, brand- och räddningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, socialtjänstnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, länsstyrelsen i Stockholms län, koloniföreningarna samt polismyndigheten. Remissinstansernas synpunkter har arbetats in i nu föreliggande förslag.

De större förändringar som föreslås i nu föreliggande förslag innebär en tydligare särskiljning av begreppen avlopp, vattentoalett, torrtoalett och latrin-

kompost och förbudet mot urinseparering byts ut mot krav på lämplig hantering av densamma.

Angående bestämmelsen om eldning av trädgårdsavfall medges enligt nuvarande lydelse eldning två veckor per år. Under remisshanteringen har det framförts att detta i stället borde regleras inom ramen för renhållningsordningen, och att i väntan på att en sådan bestämmelse införs skulle frågan regleras med övergångsbestämmelse i hälsoskyddsföreskrifterna. Jag instämmer i att det kan vara väl motiverat att upprätthålla en restriktiv syn på eldning av trädgårdsavfall inom staden, bland annat eftersom energiinnehållet går om intet vid privat eldning. Renhållningsordningen kommer att revideras under året och jag föreslår att trafik- och renhållningsnämnden i samband med detta ges i uppdrag att se över regleringen av eldning av trädgårdsavfall. Däremot anser jag att övergångsbestämmelser på sätt som föreslagits gör det mycket otydligt för den enskilde vad som gäller. Jag föreslår istället att 5 § alltså behåller sin nuvarande utformning och i samband med att den reviderade renhållningsordningen blir föremål för kommunfullmäktiges beslut bör även de lokala hälsoskyddsföreskrifterna justeras avseende eldningsförbudet. Detta för att undvika dubbla regleringar och göra det tydligare för den enskilde vad som gäller.

#### *Bilagor*

1. Reservationer m.m.
2. Gällande lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms kommun parallellt med miljö- och hälsoskyddsnämndens föreslagna ändringar
3. Förslag på ändringar i kommunal författningssamling för Stockholm Lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms kommun
4. Bilaga till remissammanställningen - kopia på remissvaren till miljöförvaltningen under ärendets beredning.

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

**Reservation** anfördes av borgarråden *Carin Jämtin* (s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. I huvudsak godkänna föredragande borgarrådets förslag till beslut.
2. Hemställa hos Regeringen om möjlighet att i lokala hälsoföreskrifterna även reglera användningen av dubbade vinterdäck.
3. Därutöver anför följande.

De lokala hälsoföreskrifterna reglerar bland annat tomgångskörning med fordon. En betydligt större hälsopåverkan i sättet att hantera fordon är dock användningen av dubbade vinterdäck. Det vore därför rimligt att begära att regeringen beslutar om att

tillåta kommuner att reglera användningen av dubbade vinterdäck i de lokala hälsoföreskrifterna. I samband med detta bör även frågan om uppföljning av de trafikrelaterade reglerna i hälsoskyddsföreskrifterna utredas och förstärkas.

**Kommunstyrelsen** delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms stad fastställs i enlighet med föreliggande förslag, *bilaga 3*.

Stockholm den 18 mars 2009

På kommunstyrelsens vägnar:  
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

*Ylva Tengblad*

**Reservation** anfördes av *Roger Mogert, Teres Lindberg, Malte Sigemalm och Abdo Goriya* (alla s), *Emilia Hagberg* (mp) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

## ÄRENDET

I förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) finns rätt för kommuner att i vissa angivna fall meddela lokala föreskrifter till skydd mot olägenheter för människors hälsa och miljön. Av 39 och 40 §§ FMH framgår att lokala hälsoskyddsföreskrifter får innehålla krav på tillstånd för bland annat hållande av vissa djur som inte är sällskapsdjur. Föreskrifterna kan också innehålla bestämmelser om tomgångskörning, småskalig vedeldning, tillfälligt förbud mot eldning av trädgårdsavfall, utvinning av vatten och värme ur brunnar och begränsning av gatumusikanter inom vissa områden.

Befintliga lokala hälsoskyddsföreskrifter antogs 1999. Samma år som miljöbalken trädde ikraft och anpassningar gjordes för att harmonisera de båda regelverken. Därefter har det skett förändringar i lagstiftningen som medför ett behov att revidera stadens lokala hälsoskyddsföreskrifter. Under samma period har renhållningsordningens föreskrifter omarbetats ett antal gånger, vilket också medför ett behov av revidering av stadens lokala hälsoskyddsföreskrifter.

Nedan redogörs i korthet för de större förändringar som föreslås:

- 1 § Avlopp, vattentoalett, torrtoalett och latrinkompost:  
Revideringen innebär en tydligare särskiljning av begreppen ovan för att möjliggöra en miljöriktig hantering av respektive avfallsslag. Förbud mot urinseparering byts ut mot krav på lämplig hantering av separat urin.
- 5 § Eldning av trädgårdsavfall:  
Revideringen innebär att eldning av trädgårdsavfall får ske året runt under förutsättning att det inte går att kompostera och att brandförsvaret inte meddelat eldningsförbud.
- 6 § Tillsyn av eldningsanordning:  
Krav på att dokumentation av utförd sotning ska sparas i fem år tas bort. Detta innebär inte att kravet på egenkontroll försvinner. Ägaren ska även i framtiden kunna uppvisa dokumentation över genomförd sotning och underhåll.

Utöver ovanstående förändringar finns ett mindre antal förslag på förändringar av teknisk karaktär.

### **Miljö- och hälsoskyddsnämnden**

**Miljö- och hälsoskyddsnämnden** beslutade vid sitt sammanträde den 18 november 2008 enligt kontorets förslag.

1 Miljöförvaltningens förslag till ändringar i lokala hälsoskyddsföreskrifterna

Stockholms stad godkänns.

2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden hemställer att kommunfullmäktige fastställer föreskriften.

*Reservation* anfördes av vice ordförande Åsa Romson (mp) och ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s), Godfrey Etyang (s) och Stellan F Hamrin (v) med hänvisning till Åsa Romsons m.fl. förslag till beslut, *bilaga 1*.

*Särskilt uttalande* gjordes av Lennart Jansson (m), Lena Bring (m), Torbjörn Erbe (m), Per Ola Bosson (m), Nils Ingelström (m), Aysin Hartzell (m), Karin Karlsbro (fp) och Stellan F Hamrin (v), *bilaga 1*.

**Miljöförvaltningens** tjänsteutlåtande till miljö- och hälsoskyddsnämnden den 18 november 2008, punkt 16 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen har vid genomgång av de nu gällande lokala hälsoskyddsföreskrifterna gjort en del förändringar som är anpassande till dagens regelverk. I den kommunala föreskriften krävs det stöd i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Den gäller bl.a. för pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur varför bl.a. hundars rastplatser inte går att införa i föreskriften.

Nedan följer miljöförvaltningens kommentarer till de paragrafer som innebär nyheter eller förändringar. En del förändringar har skett efter externa remissrundor, se bilaga 1.

Avlopp och vattentoalett

1 § a

I enlighet med 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska ansökan om tillstånd göras hos miljö- och hälsoskyddsnämnden vid:

- inrättande av avloppsanordning där vattentoalett är ansluten
- anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning där vattentoalett inte tidigare är ansluten
- inrättande av annat avlopp

Anmälan ska göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden vid:

- väsentlig ändring av avloppsanordning
- väsentlig ändring av användandet som påverkar mängd eller sammansättning av avloppsvattnet

Avloppsanordningar definieras som sluten tank för WC, infiltration, markbädd, mini-reningsverk, rotzonsanläggning. Annat avlopp är t.ex. anläggning för bad-, dusch- och tvättvatten (BDT), dagvattenreningsanläggning m.fl.

Torrtoalett och latrinkompost

1 § b

Ansökan om tillstånd ska göras hos miljö- och hälsoskyddsnämnden vid:

- installation av torra toalettlösningar exempelvis torrtoalett, mulltoalett,

frystoalett, förpackningstoalett och torktoalett om restavfallet ska tas om hand på den egna fastigheten genom t.ex. latrinkompostering.

Dessa typer av toaletter får dock installeras utan tillstånd om hantering och hämtning av avfallet från toaletten följer reglerna i renhållningsordningen för Stockholms kommun, avsnittet om latrin.

Kommentar

Miljöförvaltningens vill skilja på avlopp och avfall för att göra det tydligare.

Förvaltningen föreslår att kartbilagan som tidigare fanns till 1 § tredje punkten (BDT) tas bort, se bilaga 2. Det är okänt varför stenstaden skall vara undantagen från tillstånd och istället endast ha anmälan. Dessutom föreslår förvaltningen att ändra ”förbudet” mot urinseparering eftersom krav på hantering skrivs istället som villkor i tillstånden. Urinseparering är bra både ur recirkulations- och hygiensynpunkt och det finns ingen miljömässig anledning till någon allmän restriktion avseende detta.

Enligt uppgifter från trafikkontoret (avdelningen för avfall) tas avfall emot från förbränningstoalett som slängts i hushållssoporna men inte från någon annan torrtolösning pga. arbetsmiljöproblem. Hämtning sker enligt 44-46 §§ i renhållningsordningen och eget omhändertagande enligt 52 § (tillstånd) och 57 § (villkor). Vid inrättande av annat avlopp ska det framgå att det gäller exempelvis dagvattenreningsanläggningar, dock inte dagvattenbrunnar.

Juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret påpekar att första och andra punkterna 1 § a ska återges enligt den ordalydelse som återfinns i 13 § FMH. Miljöförvaltningen anser att första punkten enligt ovanstående förslag gäller för den som ansöker om tillstånd varför texten bör vara tydlig för sökande. Det som avses med punkt 1 är en nyinrättad avloppsanordning där vattentoalett är ansluten. Punkt 2 reglerar redan befintlig anslutning av avloppsanordning.

Vidare anser juridiska avdelningen att det inte finns stöd i 13 § tredje stycket FMH för generellt krav på tillstånd som anges i 1 § a tredje punkten om tillstånd för inrättande av annat avlopp. Enligt förordningstexten i tredje stycket framgår det bl.a. att

”Kommunen får föreskriva att det ska fodras tillstånd även vid inrättande av sådan anordning inom vissa delar av kommunen, om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön.” d.v.s. det ska vara inom visst geografiskt område.

Miljöförvaltningen anser att det inom detaljplanelagt område inte är riktigt att tolka förordningen så att man kan utesluta tillståndsplikt. Det är dessutom det vanligaste förfarande att kommuner har tillståndsplikt, gällande för hela kommunens geografiska område.

Eldning av trädgårdsavfall

5 §

Trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får förbrännas om det är torrt och det kan ske utan olägenhet och det eljest inte strider mot renhållnings- och brandföreskrifter eller miljö- och hälsoskyddsmyndens beslut i enskilt fall. Om brandförsvaret p.g.a. stor brandrisk utfärdar generellt eldningsförbud gäller det till dess förbudet upphävs.

Kommentar

Enligt 40 § p 8 förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd får kommunen i föreskriften meddela om tillfälligt förbud mot eldning av löv, kvistar och annat trädgårdsavfall.

I nu gällande lokala hälsoskyddsföreskrifterna finns förbud mot att elda hela året med undantag v 18 och v 40. Miljöförvaltningens hälsoskyddsavdelning anser att förbudet är välgrundat eftersom röken utgör en hälsorisk bl.a. sker utsläpp av polyaromatiska kolväten (PAH) och partiklar.

Miljööverdomstolen slår i mål M8206-06 den 27 september 2007 fast att trädgårdsavfall från bl.a. villafastigheter utgör hushållsavfall och följer klassificeringsbilaga till avfallsförordningen (2001:1063). Hantering av hushållsavfall faller under det s.k. kommunala renhållningsmonopolet enligt 15 kap 8 och 18 §§ miljöbalken. Det råder således förbud mot att elda trädgårdsavfall om sådan hantering inte har medgetts i kommunens renhållningsordning eller genom ett särskilt dispensbeslut. Om staden önskar upprätthålla regeln om två veckors eldning måste författningsstödet hämtas i lokala renhållningsordningen som ger denna möjlighet.

Juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret föreslår att 5 § eldning av trädgårdsavfall i lokala hälsoskyddsföreskriften tas bort eftersom den regleras av 55 § renhållningsordningens föreskrifter. Enligt paragraferna i renhållningsordningen framgår det bl.a. att "Torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast om det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön och det i övrigt inte strider mot hälsoskyddsföreskrifterna eller annan författning".

Även Älvsjö stadsdelsnämnd anser att 5 § bör tas bort eftersom den förvirrar och gör det otydligt för invånarna.

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår, för att förhindra att eldning sker okontrollerat, en övergångsbestämmelse där nuvarande paragraf gäller fram till dess att renhållningsordningen eventuellt har reviderats. Miljöförvaltningen anser i likhet med trafik- och renhållningsnämndens att det finns skäl att ha en övergångsbestämmelse varför paragrafen bör vara kvar. Miljöförvaltningen vill dock påpeka att det hade varit önskvärt att renhållningsordningen skrevs om innan denna revidering av lokala hälsoskyddsföreskriften. I dagsläget är det inte aktuellt enligt trafikkontorets avdelning för avfall.

Tillsyn av eldningsanordning

6 §

Skötsel och egenkontroll av eldningsanordning för fasta bränslen ska ske i sådan omfattning att olägenhet för omgivningen inte uppkommer.

Dokumentation över genomförd sotning och underhåll ska finnas hos ägaren.

Fast bränsle definieras som t.ex. ved, pellets och briketter.

Kommentar

Det finns inget lagstöd för kravet på att dokumentationen över genomförd sotning ska sparas i 5 år. Miljöförvaltningen föreslår att 5 år tas bort. Detta innebär givetvis inte något avsteg från verksamhetsutövarens allmänna skyldighet enligt miljöbalken att inom ramen för sin egenkontroll kunna visa upp nödvändiga dokument för tillsynsmyndigheten.

Juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret föreslog i sitt yttrande till miljöförvaltningen att fast bränsle behövdes definieras i texten vilket har tillgodosetts i miljöförvaltningens förslag.



## Gatumusik

### 7 §

Utövande av gatumusik på Västerlånggatan och Järntorget samt i gränder och på platser som gränsar till Västerlånggatan och Järntorget får endast ske mellan kl 1400-1800 dagligen. Totalt förbud för gatumusik råder på Riksgatan (mellan Riksbron och Mynttorget/Myntgatan). Utövande av gatumusik på Sergelarkaden och Drottninggatan, mellan Strömgatan och Barnhusgatan, får endast ske mellan kl. 1200-1400 samt kl. 1600-1800 dagligen. Ljudförstärkare/högtalare får inte användas. Utövare av musik får inte uppträda i större grupper än fyra personer.

Om polismyndigheten utfärdar tillstånd för utövande av gatumusik skall ovanstående villkor inte gälla under den tid tillstånd avser.

### Kommentar

Vid utskicket av remissen inom miljöförvaltningen, om revidering av föreskrifterna, skickades en förhandsremiss till bl.a. polismyndigheten. De påpekade att polismyndighetens tillståndsverksamhet inte kan regleras i en kommunal föreskrift varför sista stycket bör strykas. Miljöförvaltningen har därför valt att stryka sista stycket i 7 §.

### Ansökan och anmälan

### 8 §

Frågor om tillstånd och dispenser enligt dessa föreskrifter prövas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

En ansökan/anmälan ska vara skriftlig och uppfylla kraven enligt 46 § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

### Kommentar

Miljöförvaltningen anser att andra stycket i föreskriften kan kortas ned.

Juridiska avdelningen föreslår ett förtydligande i texten om att lägga till anmälan d.v.s. ansökan/anmälan. Miljöförvaltningen anser i likhet med juridiska avdelningen att det finns skäl att ta in en sådan skrivning.

### Straffbestämmelser

### 9 §

I 29 kap miljöbalken finns ansvarsbestämmelser varav det bl.a. framgår att den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot föreskrift eller beslut i enskilt fall om tomgångskörning eller gatumusik, döms till böter. Detsamma gäller den som bedriver tillståndspliktig verksamhet.

I 30 kap finns bestämmelser om miljöstraffsavgifter.

### Kommentar

Miljöförvaltningen anser att 9 § endast avser vissa delar av föreskrifterna varför den bör ändras till en mer generell skrivning. Detta innebär dessutom att föreskrifterna blir mindre ”sårbara” för ändringar i balkens sanktionsbestämmelser. Det är en fördel om föreskrifterna inte behöver ändras vid minsta ändring i balken.

Juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret föreslår en förtydligande i texten eftersom det är svårt att utläsa om en överträdelse är straffsanktionerad och på vilket sätt.

### Övergångsbestämmelser

Eldning av trädgårdsavfall 5 § lokala hälsoskydds-föreskrifter för Stockholms kommun beslutade den 21 juni 1999 av kommunfullmäktige gäller tillsvidare. 5 § i lokala hälsoskydds-föreskrifter beslutade (datum?) av kommunfullmäktige träder ikraft när ren-

hållningsordningen för Stockholms kommun 2008-2012 har reviderats och det där införts en bestämmelse rörande eldning av trädgårdsavfall.

Yttrande från remissinstanser

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har remitterat förslaget på revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter till samtliga stadsdelsnämnder, trafik- och renhållningsnämnden, socialtjänstnämnden, stadsbyggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, brandförsvaret, länsstyrelsen i Stockholms län, polismyndigheten och koloniföreningarna, se bilagor. Nedan följer en sammanfattning av de yttrande som inkommit till miljöförvaltningen.

a) Spånga-Tensta stadsdelsnämnd anser att ”förslaget innebär en harmonisering med angränsande lagstiftningar och en modernisering av föreskrifterna. Stadsdelsnämnden konstaterar att de föreslagna förändringarna inte har någon direkt inverkan på förvaltningens verksamhet. Med anledning av detta tillstyrker nämnden förslaget i sin helhet.”

b) Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning ”har av nämndens presidium fått i uppdrag att svara att de inget har att erinra mot de revideringar i lokala hälsoskyddsföreskriften som Miljöförvaltningen föreslår.”

c) Skarpnäcks stadsdelsnämnd ”godkänner tjänsteutlåtande och överlämnar till kommunstyrelsen som sitt svar på miljöförvaltningens remiss ”Revidering av lokala hälsoskyddsföreskrifter i Stockholms stad”. Nämnden har inga synpunkter på revideringsförslaget förutsatt att renhållningsordningens föreskrifter anpassas till nuvarande hälsoskyddsföreskrifter avseende trädgårdsavfall. Dock framför nämnden att eldning av trädgårdsavfall bör med hänsyn till människor med bl.a. astma och med hänsyn till EU:s avfallshierarki ersättas med kompostering och annan återvinning.”

d) Östermalms stadsdelsnämnd har inget att erinra mot förslaget till nya lokala hälsoföreskrifterna i Stockholms stad. Nämnden ”anser därutöver att det bör finnas en paragraf om hundar i hälsoföreskrifterna alternativt att ordningsföreskrifterna kompletteras. De frågor som bör regleras är följande: rastningsförbud av hundar på lekplatser och förbud mot att hundar badar i plaskdammar.” Vice ordförande m.fl. reserverade sig mot nämndens beslut, se bilaga 3.

e) Norrmalms stadsdelsnämnd instämmer i huvudsak i förvaltningens yttrande om att de inget har att erinra i förslaget till ny lokal hälsoskyddsföreskrift. Därutöver anför nämnden angående förvaltningens förslag på fler paragrafer, utöver miljöförvaltningens förslag, ”att det är oansvarigt att använda engångsgrillar så att parker och bänkar blir skadade, liksom det är oacceptabelt att använda lekplatser för hundrastning. Matningen av fåglar är en bidragande orsak till det stora antalet råttor i våra parker, men att förbjuda sådan matning löser inte problemen. Vi anser därför inte att föreskrifterna ska reglera ytterligare saker, utan att det krävs bra information och ett ökat enskilt ansvar”, se bilaga 3 angående reservation av nämndens beslut.

f) Skärholmens stadsdelsnämnd anser att de förändringar som ”innebär att rådande regelverk förtydligas, förenklas och anpassas till dagens regelverk är av godo.”

g) Älvsjö stadsdelsnämnd överlämnar tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Nämnden anser inte att det finns behov av att elda trädgårdsavfall i Stockholm eftersom det är så pass tätbebyggt och oftast orsakar olägenhet för grannar. ”Om ett förbud att elda ska meddelas i renhållningsordningen i stället för i hälsoskyddsföreskrifterna så anser förvaltningen att det blir otydligt och förvirrande för medborgarna om hälsoskyddsföreskrifterna inte anger några inskränkningar alls. I så fall bör paragrafen om eldning av trädgårdsavfall helt utgå ur hälsoskyddsföreskrifterna och förbudet bör samtidigt skrivas in i renhållningsordningen så att det inte uppstår en situation där frågan är helt oreglerad. Om eldning över huvudtaget ska vara tillåtet bör inte perioden utökas utöver de två veckor som finns idag.”

I ett särskilt uttalande (se bilaga 3) skrev nämnden följande: ”Vi vill understryka att det är angeläget att begränsa den tillåtna eldningsperioden till vecka 18 och 40 som gäller idag.”

h) Juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret har synpunkter på miljöförvaltningens förslag vad gäller 1 § a första stycket. De föreslår följande lydelse ...”skall ansökan om tillstånd göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden vid:

- inrättande av avloppsanordning till vilka vattentoaletter skall anslutas
- anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning där vattentoalett inte tidigare är ansluten”

I förslaget återges 1 § a första och andra punkterna ”enbart de krav som framgår av 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH). Staden bör därför återge lagtexten enligt dess ordalydelse samt klargöra att föreskriften endast är ett förtydligande av vad som anges i förordningen”.

”Av 13 § st. 3 FMH följer att kommunen får föreskriva att det ska fodras tillstånd vid inrättande av annan avloppsanordning än som avses i 13 § st. 1 inom vissa delar av kommunen om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljö. 13 § st. 3 FMH torde således inte ge det stöd för det generella krav på tillstånd som anges i 1 § a punkten 3.” Följande text återfinns i tredje stycket i förordningen ” Det är förbjudet att inrätta annan avloppsanordning än som avses i första stycket utan anmälan till den kommunala nämnden. Kommunen får föreskriva att det ska fodras tillstånd även vid inrättande av sådan anordning inom vissa delar av kommunen, om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljö.”

Dessutom rekommenderar man förändringar i 1 § a st. 2 med ordalydelse; ”Anmälan ska göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden vid ändring i sådana avloppsanordningar som anges ovan om - åtgärden kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning”. Det är viktigt att klargöra att förändringen ska vara väsentlig för att anmälan ska göras.

Vidare poängterar juridiska avdelningen att ”innehållet i 5 § motsvarar i relevanta

delar vad som anges i 11 och 12 §§ renhållningsordningen varför paragrafen kan tas bort." Följande text finns att läsa i renhållningsordningens föreskrift:

11 § Hushållsavfall ska lämnas till de insamlingssystem som renhållaren tillhandahåller, om inget särskilt anges i dessa föreskrifter.

12 § Hushållsavfall som uppkommer inom fastigheten ska tillhandahållas på sådant sätt att renhållaren kan fullgöra sin bortförslingskyldighet.

Juridiska avdelningens anser vidare "för att förtydliga paragrafen tillsyn och eldningsanordning bör begreppet "fasta bränslen" om möjligt definieras." I 8 § ansökan och anmälan bör det i föreskriften anges att ansökan/anmälan ska vara skriftlig och uppfylla kraven i 46 § FMH.

Avslutningsvis bör om möjligt 9 § straffbestämmelser utvecklas eftersom det är svårt att utläsa om en överträdelse av föreskriften är straffsanktionerad och på vilket sätt.

i) Polismyndigheten i Stockholms län har inget att erinra mot förslaget eftersom de synpunkter som myndigheten tidigare lämnat har beaktats. I det tidigare yttrandet daterat 30 maj 2008 har polismyndigheten haft "invändningar mot sista stycket i 7 § i förslaget till lokala hälsoföreskrifter, i stycket anges att " Polismyndigheten bör vara restriktiv med tillståndsgivning för musik med ljudförstärkare/högtalare". Polismyndighetens tillståndsverksamhet kan inte regleras i en kommunal föreskrift, varför detta stycke måste strykas."

j) Brand- och räddningsnämnden har godkänt tjänsteutlåtande där man skriver att förslaget innebär att det under vissa angivna förutsättningar blir tillåtet att förbränna trädgårdsavfall året om. "Ett genomförande av förslaget bedöms medföra konsekvenser för brandförsvaret. Frekvensen på sådan eldning i detaljplanelagt område kan antas öka, vilket i sin tur påverkar risken för brandspridning till byggnader mm. Erfarenhetsmässigt kommer detta också att leda till fler onödiga larm och därmed till ett ökat antal utryckningar för brandförsvaret. Brandförsvarets skyldighet att utfärda eldningsförbud vid varmt och torrt väder kvarstår dock även vid genomförande av miljöförvaltningens förslag."

Vidare skriver nämnden om tillsyn av eldningsanordning där "De entreprenörer som utför sotning respektive brandskyddskontroll är skyldiga, enligt avtal, att föra register över utförda brandskyddskontroller. I de fall brandförsvaret beviljat byte av sotare eller medgivit dispens för egen sotning, bör dokumentationen ligga på den enskilde fastighetsägarens ansvar. Brandförsvaret har i övrigt inga synpunkter på förslaget att slopa det tidigare kravet om att spara dokumentation över genomförd sotning i fem år."

k) Trafik- och renhållningsnämnden "ger i uppdrag åt trafikkontoret att utreda frågan om eldningsförbud av trädgårdsavfall och eventuella undantag inför nästa revidering av föreskrifterna i renhållningsordningen."

"I renhållningsordningen 55 § står att trädgårdsavfall får eldas endast om det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön och det i övrigt inte strider mot hälsoföreskrifterna eller annan författning. Idag meddelar lokala hälsoföreskrifterna förbud mot att elda hela året med undantag v 18 och v 40. Om

nuvarande skrivning i lokala hälsoskyddsföreskrifterna ändras enligt förslaget kommer eldning att kunna ske okontrollerat. Trafikkontoret bedömer att det i sådana fall behöver finnas en övergångsbestämmelse där nuvarande paragraf i lokala hälsoskydds-föreskrifterna gäller fram till dess att renhållningsordningen 55 § eventuellt fått en annan lydelse.”

Trafikkontorets synpunkt på miljöförvaltningens kommentar ”att enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 40 § p 8 får endast tillfälligt förbud mot eldning av löv, kvistar och annat trädgårdsavfall meddelas i de kommunala föreskrif-terna och menar att om regeln om två veckors eldning ska upprätthållas måste lagstö- det hämtas i renhållningsordningen.”

”Trädgårdsavfall kategoriseras som hushållsavfall. I Miljöbalkens 15 kap. 8 § regleras den kommunala renhållningsskyldigheten. Förutsättningarna när fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare själva får ta hand om hushållsavfall ska stå i kommunens renhållningsordning.”

”Ur avfallssynpunkt finns det ingen direkt anledning att skriva in i renhållningsord-ningen när eldning kan tillåtas. Det är bättre att utvinna energi ur trädgårdsavfallet än att den går förlorad vid eldning i trädgårdarna. Att man koncentrerat eldningen till en vecka på våren och en vecka på hösten är ur hälsoskyddssynpunkt bättre eftersom trädgårdseldning kan innebära en olägenhet för människor i tätbebyggda områden.”

”Om det ligger i stadens miljöintresse att eldningen av trädgårdsavfall regleras i ren- hållningsordningen ser Trafikkontoret i dagsläget inga hinder till det men utformning- en av ett eldningsförbud av hälsoskäl och eventuella undantag bör utredas ytterligare.”

l) Socialtjänstnämnden har inget att erinra i ärendet.

m) Kulturnämnden har inget att erinra i ärendet. Nämnden anser att ”fler- talet av hälsoskydds-föreskrifterna ligger utanför kulturförvaltningens kompetensområ- den och föranleder inga synpunkter. I den paragraf som närmast berör kulturförvalt- ningen föreslås att utövare av musik inte får uppträda i större grupper än fyra personer (tidigare tre personer). Kulturförvaltningen har inget att erinra mot den nya formulering- en.”

n) Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förslaget och ”har endast synpunkter på en av de föreslagna ändringarna, den som gäller 5 §, eldning av trädgårdsavfall. Nämnden ser det som prioriterat att begränsningen av eldning av träd- gårdsavfall kvarstår samt att lagstödet tydliggörs. Nämnden instämmer i att förutsätt- ningar för någon form av uppsamling av trädgårdsavfall för energiutvinning bör ska- pas.”

o) Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ställer sig positivt till att före- skrifterna uppdateras och revideras efter dagens förutsättningar och krav. ”Nämnden vill dock påpeka att borttagandet av eldningsförbudet för trädgårdsavfall kan innebära olägenheter för grannar under längre tidsperioder på våren och hösten. Eldning av trädgårdsavfall är heller inte lämpligt i stadsdelens tätbebyggda villaområden, där dessutom finns närhet till stadens återvinningscentraler.”

p) Södermalms stadsdelsnämnd ”har inga synpunkter på revideringen av de lokala hälsoskydds-föreskrifterna förutom vad gäller paragrafen som gäller eldnings-

förbudet av trädgårdsavfall. För att kunna bibehållandet av de två undantagna veckorna från eldningsförbudet bör detta skrivas in i stadens renhållningsordning. På sikt bör dock staden ta fram en strategi för hur trädgårdsavfallet kan tas omhand för att därefter energiutvinnas i enlighet med EU:s avfall hierarki.”

”Nämnden kan notera att det i nuvarande föreskrifterna står angivet att utövare av gatumusik inte får uppträda i större grupper än tre personer utan tillstånd. I förslaget till revidering av denna paragraf har det högsta antalet personer ändrats till fyra. Nämnden förutsätter att ändringen inte innebär ökad olägenhet för boende och verksamma inom stadsdelsområdet.”

q) Kungsholmens stadsdelsnämnd ”har inget att erinra mot förslaget till nya lokala hälsoskyddsföreskrifter i Stockholms stad. Nämnden har en mycket begränsad kunskap om dagvattenhantering, kompostering, eldning av trädgårdsavfall och gatumusikens påverkan i andra stadsdelar. Vi anser dock att det är viktigt att verksamheten i stadsdelen följer gällande miljölagstiftning och renhållningsordningens föreskrifter. Huruvida det är lämpligt eller ej att införa nya tillägg till de rådande hälsoskyddsföreskrifterna bör främst vara en fråga för miljö- och hälsoskyddsnämnden att bedöma.”

r) Bromma stadsdelsnämnd har inget att erinra på föreslagna förändringar i lokala hälsoskyddsföreskriften förutom eldning av trädgårdsavfall. ”Stadsdelsnämnden anser att det inte finns något större behov av att elda trädgårdsavfall i Stockholm. Det trädgårdsavfall som inte lämpar sig att kompostera på den egna tomten kan villaägaren antingen lämna på någon av stadens återvinningscentraler eller begära extra hämtning av. Idag anger Stockholms lokala hälsoskyddsföreskrifter förbud mot eldning hela året, med undantag för vecka 18 och 40. Eftersom eldningen kan irritera grannar och medföra problem för känsliga personer, till exempel astmatiker, så anser nämnden att nuvarande förbud skall fortsätta att gälla.

Miljöförvaltningens övriga kommentarer

Remissinstanserna har i övrigt haft synpunkter på lokala hälsoskyddsföreskriftens innehåll och har bl.a. föreslagit fler paragrafer som enligt miljöförvaltningen inte finns möjlighet att reglera i föreskriften.

I den kommunala föreskriften krävs det stöd i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH), 13, 17, 20 39, 40, 42 och 44 §§. Enligt 39 § FMH får kommunen meddela stöd bl.a. för pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur varför bl.a. hundars rastplatser inte går att införa i föreskriften. I ordningsstadgan kan däremot hundars rastplatser regleras.

Slut

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

## **Stadsledningskontoret**

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 18 december 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att de föreslagna revideringarna är väl motiverade och att förslaget bidrar till att förbättra de lokala hälsoskyddsföreskrifterna. Förslaget innebär att föreskrifterna blir överskådligare och harmoniserade med gällande lagstiftning samt övriga föreskrifter.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fastställer lokala hälsoskyddsföreskrifter för Stockholms stad i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag.

RESERVATIONER M.M.

**Miljö- och hälsoskyddsnämnden**

*Reservation* anfördes av vice ordförande Åsa Romson (mp) och ledamöterna Eva Louise Erlandsson Slorach (s), Malte Sigemalm (s), Ulla Jöhnk (s), Godfrey Etyang (s) och Stellan F Hamrin (v) med hänvisning till Åsa Romsons m.fl. förslag till beslut enligt följande.

”1. I huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2. Hemställa hos Regeringen om möjlighet att i lokala hälsoföreskrifterna även reglera användningen av dubbade vinterdäck.

3. Anföra följande:

De lokala hälsoföreskrifterna reglerar bl. a. tomgångskörning med fordon, en betydligt större hälsopåverkan i sättet att hantera fordon är dock användningen av dubbade vinterdäck. Det vore därför rimligt att begära att regeringen beslutar om att tillåta kommuner att reglera användningen av dubbade vinterdäck i de lokala hälsoföreskrifterna. I samband med detta bör även frågan om uppföljning av de trafikrelaterade reglerna i hälsoskyddsöreskrifterna utredas och förstärkas.

Det är fortsatt angeläget att begränsa den tillåtna eldningsperioden till vecka 18 och 40, som gäller idag.”

*Särskilt uttalande* gjordes av Lennart Jansson (m), Lena Bring (m), Torbjörn Erbe (m), Per Ola Bosson (m), Nils Ingelström (m), Aysin Hartzell (m), Karin Karlsbro (fp) och Stellan F Hamrin (v) enligt följande.

”Urinseparering kan vara en utmärkt metod för att ta hand om toalettavfall i områden som saknar anslutning till kommunala reningsverk eftersom mer än hälften av närsaltmängden i avföringen finns i urinen. Hantering av urin kan emellertid vara en ganska komplicerad process som dessutom kan innebära ganska långa transporter av en produkt som nästan enbart består av vatten. Spridning av naturgödsel innebär dessutom ett större läckage av närsalter till vatten än spridning av konstgödsel. Det är därför inte självklart alltid bättre att använda naturgödsel än konstgödsel. En mer omfattande hantering av urin förutsätter en fungerande distributionsapparat och en mottagare som kan ta hand om urinen på ett miljömässigt bra sätt. Detta finns för närvarande inte i Stockholm. Eftersom Stockholms vattennät i princip täcker hela staden torde det för Stockholms del vara bättre att se till att alla fastigheter och ex. koloniområden anslutna till det kommunala vattennätet och att urinseparering endast sker i undantagsfall under väl kontrollerade förhållanden.”